

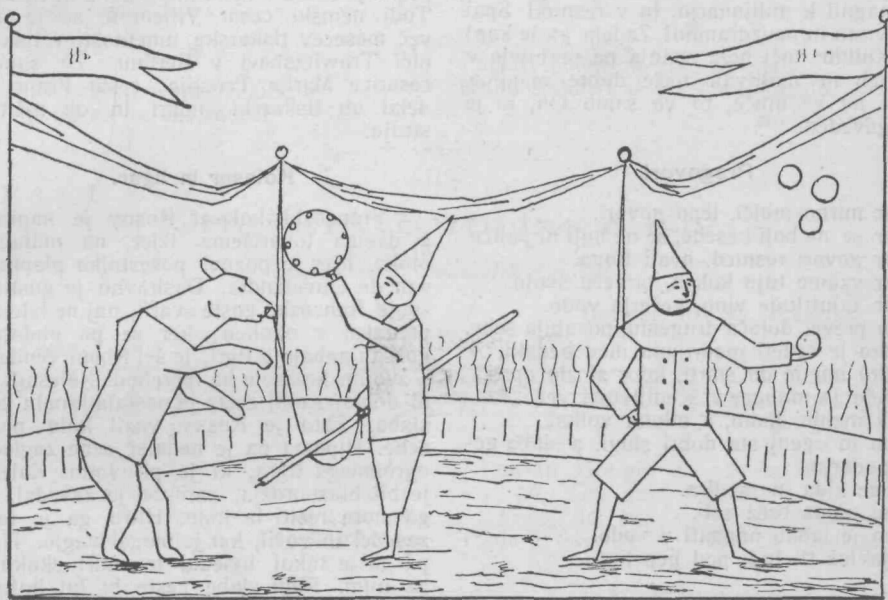

POUK IN ZABAVA

Mladi risar.

Priobčil *Vojteh Sitsch.*

Časih pridejo k vam komedijanti, ki vam kažejo za majhen denar velike umetnosti. Današnji »Zvončkov« mladi risar vam kaže prizor in take komedije. Največji umetnik je pač uboga para — medved, ki mora plesati po dveh ter biti poslušen svojemu mojstru, ki ga poteza za obroček, pripet mu v nosnicah. A kosmatincu to gotovo ni prijetno.

Kako dolgo prebijejo ljudje brez spanja?

Koliko časa lahko prebije človek brez spanja, je zavisno od posameznikove telesne moči. Trije dnevi in tri noči brez spanja navadno zadostujejo, da bolnik zblazne. Vendar niso neznani slučajji, ki nam kažejo, da more človek prečuti še dlje časa. Pomorski kapitan Tanner je n. pr. prebil brez spanja štirikrat štiriindvajset ur. Ob njegovi ladji je razsajal strahovit vihar, in pogumni mož ni v tem času zatisnil niti očesa, da je rešil svojo ladjo in ljudi, ki so bili na nji, gotove pogube. — Zdravnik dr. Staines je hotel poizkusiti, koliko časa more človek vzdržati brez spanja. S pomočjo medicinskih sredstev se mu je posrečilo, da je prečul

petnajst dni in noči brez spanja. Več ni vzmogla njegova moč. Premagal ga je končno spanec, ki je trajal neprenehoma dvainsedemdeset ur! A za ta svoj pogumni poizkus je bil pozneje bridko kaznovan: vse svoje žive dni nj več mogel mirno in zdržema spati. — Še žalostnejša je bila usoda ameriškega milijonarja B a i n a. V neizmerni želji po bogastvu se je odrekel okrepcujočemu spanju. Že kot deček, ko se je učil v železniški trgovini, je začel uporabljati tudi noč za delo. In sicer je delal tako, da je v gotovih presledkih pritrgal minuto za minuto svojemu spanju. Cimbolj se je množilo njegovo bogastvo, tembolj je begal od njega spanec. In ko je dospel do svojega smotra, ko se mu je namnožilo imetje do neizmernega bogastva, je izgubil popol-

noma spanje. Nobeno sredstvo mu ni pomagalo, in najslavnejši zdravniki niso našli zdravil, ki bi vrnila spanec temu bogatemu siromaku. Njegovi možgani niso več mirovali: delali so neprenehoma. Samo ropot ga je omotil za kratke hipe, in sicer mu je najbolj prijalo drdranje voza in ropotanje krogel.

Ure in ure je moral njegov sluga premetati krogle, da so ropotale. Milijonar pa je sedel na stolu, se premetal in vzdihoval po spanju. Njegov voznik ga je moral ponoči prevažati po kameniti, raztrgani cesti v razbitem vozu, samo da je mogel bogatinec zadremati za trenutek. Neke noči, ko je zopet ropotal poleg njega sluga s krogelami, se je milijonar hipoma pomiril. »Ali je mogoče«, se vpraša sluga, »da je gospod zaspal?« — Prenehal je z ropotanjem in se nagnil k milijonarju. In v resnici! Spal je čvrsto in nevzdrumno! Zadela ga je kap! — Koliko noči brez spanja pa prebijejo v skrbeh in molitvah naše dobre mamice, tega ne ve nihče, to ve samo On, ki je vsegaveden.

Pregovori.

Kdor mirno molči, lepo govori.
Kdor se ne boji besede, se ne boji ni palice.
Kdor govori resnico, hvali Boga.
Kdor vzame tujo kokoš, priveže svojo.
Kdor zajutrkuje vino, večerja vodo.
Kdor preveč določa drugemu, pozablja sebe.
Težko je sedeti modrijanu med bedaki.
Težko mu je do smrti, kdor si zlo oprti.
V delu je mnogo, v ščedljivosti več.
Volk menja dlako, a nikdar volka.
Voda in ogenj sta dobri slugi, a slaba gospodarja.
Vreme zida in razdira.
Zima ujeta brez zob.
Žabo je lahko nagnati v vodo.
Žerjavica tli tudi pod pepelom.

Šolski počitki.

Nekatere šole imajo že sedaj velike šolske počitke, druge pridejo pozneje na vrsto. Šolske počitke imamo zato, da se nam okrepi telo in razvedri duh. Obojega smo potrebni! »Zvonček« želi svojim naročnikom in bralcem vesele počitnice. Tistim, ki prinesejo dobra izpričevala domov, so pač prijetne, a oni, v katerih izpričevalu se ščepiri nebodijetrebja »kljuka«, bodo nemara delali nekoliko pokore. Pa to nič ne škoduje. Saj zasluži vsako delo svoje plačilo!

Ptiči — zdravniki.

Neki švicarski prirodoslovec je dognal, da znajo ptice čudovito spretno ravnati z ranami na svojem životu. Na kljunačih je dokazal, da si s pomočjo kljuna in perja obvežejo rane in si celo poizkušajo izrav-

nati zlomljene ude. Na obstreljenem kljunaču je namreč opazil, kako se je začel sam zdraviti. Iz lastnega perja in s pomočjo svoje krvi si je napravil kljunač nekaj močan lep, ki ga je položil na obstreljene noge, katere je potem še lepo obvil s perjem. — Drugi prirodoslovec je našel obstreljenega kljunača, ki si je obvil zlomljene noge s perjem in z vlažnim mahom.

Cesarica Elizabeta v tiskarnici.

V Solnemgradu so odkrili preteklega meseca spomenik umrli cesarici Elizabeti, o kateri je znano, da je tudi zlagala pesmi. Ob tej priliki je poročal neki list, da ni bila pokojna cesarica samo pesnica, ampak tudi tiskarska zlagarica in tiskarica. Svoje pesmi je sama v tiskarnici stavila in tiskala. Tudi nemški cesar Viljem II. se je učil več mesecev tiskarske umetnosti v tiskarnici Trowitzshevi v Berlinu. Že soprogo cesarice Marije Terezije, cesar Franc, je delal ob tiskarski omari in ob ročnem stroju.

Kolesar in tiger.

Francoski kolesar Rosny je napravil z dvema tovarišema izlet na malajske otoke, kjer je poznal posestnika plantaže, van de Oувelandta. Dasiravno je gostitelj svoje francoske goste svaril, naj ne izletajo predaleč v okolico, ker se po ondotnih goščah nahajajo tigri, je šel Rosni vendarle s svojim kolesom na izprehod. Kolesaril pa ni dolgo, zakaj cesta je postala kmalu jako slaba. Zato je Rosny vozil kolo poleg sebe. Hipoma pa je nedaleč sebe zagledal ogromnega tigra, ki je pil vodo. Kolesar je bil brez orožja, zato se je zavedal, da ga more rešiti le kolo. Hitro ga je torej zasedel in vozil, kar je mogel naglo. Tiger pa ga je takoj ugledal ter udril skokoma za njim. Radi slabe ceste bi bil kolesar malone že izgubljen. Že je slišal tikoma za seboj hropenje tigra, ali takrat se je začela dobra cesta, in Rosny je vozil naglo kakor blisk. Šele blizu plantaže in spričo krika ljudi se je tiger ustavil in se vrnil. Rosny pa se je nezavesten zgrudil gostitelju v naročje.

Resnice.

Če imaš zdravje, imaš življenje,
če imaš bolezen, imaš trpljenje.

✦

Kdor napreduje, se raduje,
kdor nazaduje — žaluje.

✦

Malo govori, veliko stori,
to so tvoji umotvori.

✦

Pojdi med bolnike in uboge,
da spoznaš sveta nadloge.

✱

Kdor spozna svoje slabosti,
škodoval ne bo bližnjemu dosti.

✱

Če nesrečne iz nesreče dvigaš,
pa nevednim z ukom luč prižigaš,
rajsko cvetje sebi seješ.

✱

Če si pripravljen na samo nesrečo,
v sreči nabiraš zlata si v vrečo.

✱

Dobro želi, dobro stori,
tvoji bodo rajski dvori.

✱

Če znaš posvetno prav ceniti,
v življenju se ne daš motiti.

Kdor sebe izpopolnuje,
druge poučuje.

✱

Pametnejše je darovati nego li posojevati.

✱

Kdor prehitro zaupa,
že v sedanjost si vlije strupa.

✱

Krepostno življenje daje zlate obresti,
pregreha spodí nas z lastne posesti.

✱

Mladost brez lepega cvetja
je suša sredi poletja,
je žito polno snetja.

✱

Postavi bližnjega pred ogledalo,
tvojih slabosti se bo sto pokazalo.

Al. K. Sežun.

Črno kravo, molzo našo.

Besede zložil *Frančišek Levstik.*

Uglasbil *Fr. Ks. Schneider.*

Veselo. mf

Čr - no kra - vo, mol - zo na - šo Gre - gor že - ne v log na
Zvo - nec po - je pre - le - pó, Gre - gor gluh je na u -
Pri - de kra - va do br - vi - ce, do br - vi - ce, do vo -
Mle - ka do - sti nam po - de - li; dve če - bri - ci, dve ke -
pa - šo, star pa - stir in po - go - njič, ne bo - ji se vol - ka
ho, Gre - gor gluh je na o - be, kar naj - bo - lje sam on
di - ce, na - po - ji se ter na - pa - se, tam - kaj mla - da tra - va
bli - ci, dve če - bri - ci, dve ke - bli - ci, drobno ka - šo z njim za -
nič; le - sko - va - čo je pri - jel, ča - di zvonec sam pri - pel.
vé: kra - vi - co za rep dr - ži, da je kam ne i - zgu - bi.
ra - se. Pa - si, pa - si, kra - vi - ca, kjer je meh - ka tra - vi - ca!
bé - li! Mle - čna ka - ša, ma - ti naša in o - tro - ška sladka paša.

Besedna naloga.

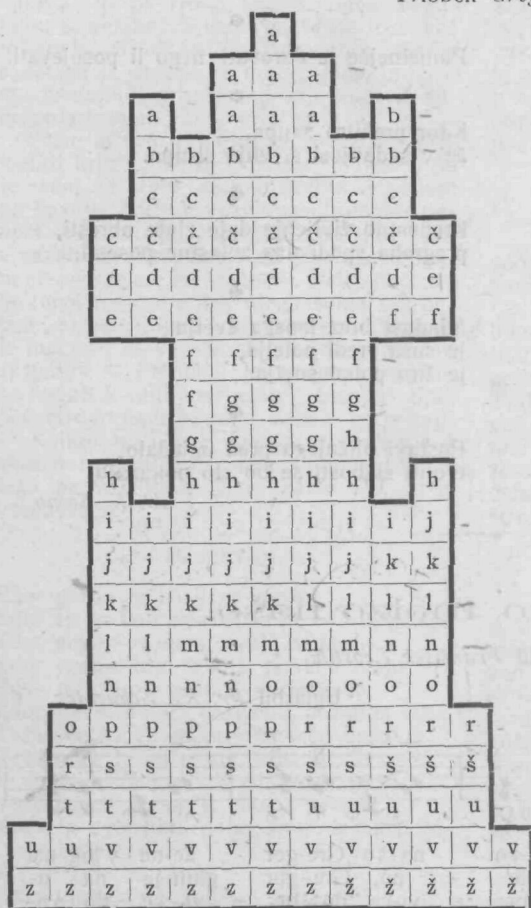
Priobčil Gregorc.

Besede značijo:

1. soglasnik,
2. jed, —
3. goro na Primorskem,
4. avstrijskega vojskovodjo,
5. žensko krstno ime, —
6. dragocen kamen,
7. cvetico,
8. moško krstno ime,
9. mero, —
10. ptiča,
11. orodje,
12. rastlino,
13. mladinski list,
14. pijačo,
15. živalco,
16. mesto na Jutrovem,
17. šolski predmet,
18. barvo,
19. bogatega kralja in modrijana iz
starega veka,
20. slovenskega pisatelja,
21. vrsto živali,
22. ničvrednega človeka.

Besede po sredi od zgoraj nizdoli izražajo časten klic vsem čitateljem »Zvončka«.

Rešitev in imena rešilcev priobčimo v prihodnji številki.

Rešitev rebusa v sedmi številki.

Z reševanjem te zastavice bistrite si glavice.

Prav so ga rešili: France Nosan v Radovljici; Pepi Ižanec in Micika Potokar, učenci v Ljubljani; Minka Klinar, učenka v Radovljici; Anica Naglič, Milko in Slavko Naglič, učenca v Ljubljani; Franc Rauter, Kukovec, Ludovik Kociper, učenci v Svetinjah pri Ormožu.

F. P. v S.: Prelahkih stvari ne priobčujemo. — **Lj. B. pri Sv. L. nad Š. L.:** Ni tako lahko pisati pesmi, kaj? Dobro voljo imate, to je res! Morda Vam tudi ustrešemo, če natisnemo vsaj eno izmed poslanih pesmi kar na tem mestu. Vaš »Studenček« se glasi:

Studenček pri cesti izvira hladan
in teče po logih čez širno ravan,
oj bister, oj bister studenček je to,
ki potniku žejo vtolaži strašno.

In glej pri studencu kozarec pomit,
kdor hoče, kdor hoče, naj pride sem pit,
saj p'jače od studenčka boljše je ni,
saj voda je bolja kot likerji vsi.

Če se Vam zdi, da je to dobro, boste sčasoma izprevideli, da ste bili v zmoti. — Tudi ta mesec je pošiljati spise na zadnjič objavljeni naslov. — Cenjene naročnike, ki so nam še na dolgu, prosimo, naj se nas spomnijo.

»Zvonček« izhaja 1. dne vsakega meseca ter stoji vse leto 5 K, pol leta 2 K 50 h, četrta leta 1 K 25 h. — Izdajatelj, upravnik in odgovorni urednik je Luka Jelenc, učitelj v Ljubljani, Rimska cesta št. 7. — Rokopise je pošiljati na naslov: Engelbert Gangl, Dunaj (Wien), IX., Porzellangasse Nr. 20, II., III./31.

Last in založba »Zaveze avstr. jugoslovanskih učiteljskih društev«. — Tiska »Narodna tiskarna« v Ljubljani.